
SERİ B

CİLT 34

SAYI 1 1984

İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ

ORMAN FAKÜLTESİ
DERGİSİ

AÇIKHAVA REKREASYONUNDA BAZI TEMEL KAVRAMLAR VE ÖZELLİKLERİ

Doç. Dr. Aytuğ AKESEN¹

Kı s a Ö z e t

Rekreasyon toplumların yaşantısında önemi hızla artan, boyutları genişleyen bir olgudur. Özellikle açık hava rekreasyonu çağımızın güncel kaynak kullanma tipleri arasında yerleşmiş bulunmaktadır. Ancak kıt olan doğal kaynak ve doğal güzellikler üzerinde yoğun bir baskı oluşturan söz konusu kullanımların özellikle ülkemizde gerek uygulayıcı, gerekse kullanıcı kesimlerde yeterli düzeyde tanınmadığı bir gerçektir. Konunun somutlaştırılması, herşeyden önce bu alandaki temel kavramların açıklığa kavuşturulması ile sağlanabilecektir. Böylece, ülkemizdeki uygulamalarda ortaya çıkan kavram karmaşıklıkları giderilebileceği gibi, rekreasyonel kullanımlarda daha bilinçli bir düzeye ulaşılacaktır.

1.0. GİRİŞ

Rekreasyon çağdaş toplumun günlük yaşantısına değin yerleşmiş, son yıllarda hızlı ve çok boyutlu gelişmeler göstermekte olan bir olgudur. Karmaşık bir yapıya sahip olan bu olgunun bilimsel biçimde araştırılması, incelenmesi ilgili bilim kolalarında konuya ilişkin yeni kavramların, sözcüklerin oluşmalarına ve çoğalmalarına neden olmaktadır.

Ülkemizde de özellikle ormancılık yönünden çok yeni sayılabilecek açık hava rekreasyonu içinde yer alan önemli kavramların, sözcüklerin açık biçimde tanımlanarak gerek uygulayıcılar, gerekse kullanıcı kitle tarafından bilinmesi, sözü edilen alandaki arz - talep ilişkilerini olumlu yönde etkileyecektir.

2.0. REKREASYONUN GENEL TANIMI

Latince «Recreasyon» sözcüğünün karşılığı olan rekreasyon, İngilizce de «Recreation» olarak yer almıştır (THE WORLD BOOK DICTIONARY, 1975). Sözcük anlamı bireyin kendi yetenek ve olanaklarıyla kendi kendini tazelenmesi ya da yenilemesi biçiminde tanımlanabilir (WURMAN, LEVY ve KATZ, 1972).

¹ İstanbul Üniversitesi Orman Fakültesi Öğretim Üyesi.

Rekreasyon başka bir deyişle yeniden canlanma, yeniden güç kazanma ereğiyle belirli bir zaman dilimi içinde gerçekleştirilen bireysel bir eylemdir (TORKILDSEN, 1974).

Başka bir tanım ise rekreasyonu çeşitli biçimlerde sınıflandırılabilen temel bir insan gereksinmesi olarak ele almıştır (SCHWARA, THOR ve ELSNER, 1976)

DUMAZEDIER (1967), rekreasyonun tam anlamı ile ayrılmış boş zaman sürecinde gerçekleşebilecek bir olgu olduğuna değinerek, örneğin «yarı-boş» zamanlarda gerçekleştirilen herhangi bir rekreasyon eyleminin bazı bireyler için «çalışma», diğerleri için rekreasyon olabileceğini vurgulamıştır.

Yapısal karmaşıklığının sonucu çeşitli yönlerden yapılmış çok sayıda rekreasyon tanımı örneği verebiliriz. Ancak gerek yabancı, gerekse yerli kaynaklardaki tanımlamalarda bazı yönlere ağırlık verilmiş olup rekreasyon olgusunun tam anlamı yansıtamamıştır. Gerçekten yaklaşık 500 boşzaman değerlendirme biçimini içeren (TOCHER ve DRIVER, 1970) rekreasyonun eksiksiz tanımlanabilmesi çok zordur.

Öte yandan rekreasyonun değişik sosyal, ekonomik yapı ve görüşlere sahip toplumlarda değişik biçimlerde yorumlanması, algılanması da rekreasyon tanımlamalarının sayıca çokluğunu ve farklılığını oluşturan önemli bir etmenddir.

Bütün bunlara karşın hangi sosyal, ekonomik yapı ve görüşe sahip toplumlarda olursa olsun bireylerin rekreasyon eylemini gerçekleştirmede bazı benzer etmenlere bağımlı kaldıkları bir gerçektir. Anılan etmenlerin en önemlileri, bireyin içinde yaşadığı toplumun sosyal, kültürel, ekonomik yapısı, bireyin fiziksel yapısı, sahip olduğu parasal olanaklar ve boşzamandır (DOUGLASS, 1970).

Yukarıda değinilen etmenleri de dikkate alarak rekreasyonu bireylerin beğenisi bakımından doyurucu, ruhsal ve bedensel yenilenme ereği taşıyan, aynı zamanda bireyin sosyal, kültürel, ekonomik ve fizyolojik olanakları ile bağımlı boşzaman kullanımlarını içeren eylem yada eylemler biçiminde tanımlamak olasıdır (AKESEN, 1978).

3.0. AÇIKHAVA REKREASYONUNUN GENEL TANIMI

Rekreasyon eylemlerinin genel bir yersel sınıflaması yapıldığında; 1-Kapalı yer rekreasyonu, 2-Açikhava rekreasyonu olmak üzere iki temel grup altında toplandıkları görülmektedir (CHERRY, GRAZIA, 1970).

Çalışmamıza konu oluşturan açikhava rekreasyonu «bireyin modern kent yaşamında kapalı yerdeki ruhsal gerginliğinden kurtulması, rahatlaması için fizyolojik ve ruhsal bir gereksinme» olarak tanımlanabilir (CLAWSON ve KNETSCH, 1971). Bireylerin kent yaşamının olumsuz etkilerinden kurtularak fiziksel ve ruhsal yenilenme ereğiyle yönecekleri çevre kuşkusuz doğal çevre olacaktır.

Bu nedenle, belirli sınırlar içindeki bir yere gereksinme duymayan ancak, doğal kaynakların arz gücü ve doyurabilme olanaklarına bağılı olan açikhava rekreasyonunun (OWEN ve DUFFIELD, 1974) özünü, bireylerin özellikle ormanların yoğun olduğu doğal çevreye yönelik rekreasyonel kullanımları oluşturmaktadır (FOSTER, 1974).

3.1. Açık hava rekreasyonunun Ekonomik Yönden Tamamı ve Özellikleri

Yukarıda tanımlamağa çalıştığımız açık hava rekreasyonu alanındaki toplum gereksinimleri son yıllarda hızlı bir gelişme göstermiş, günümüzde de aynı eğilimini sürdürmekte ve büyük boyutlara ulaşmış bulunmaktadır. Bu konuda gerek bilimsel çalışmalar, gerekse rekreasyonel gereksinme ve kullanımlar yönünden en ileri düzeye ulaşmış olan Amerika Birleşik Devletleri'nde 1951 - 1959 yılları arasında ulusal park ziyaretlerinde %86, açık hava rekreasyonu alanlarını ziyaretlerde ise %143'lük bir artış saptanmıştır. Aynı ülkede 1960 - 1965 yılları yaz aylarını kapsayan dönemde rekreasyonel kullanıcı sayıları yönünden doğal gezilerinde %19, piknik ve kampçılıkta %62, açık hava sanat gösterilerinde %74, yürüyüşte %82, çeşitli açık hava oyunlarında %96, bisikletle gezintilerde %105, manzara seyirinde %159'luk artışlar saptanmıştır (SIMMONS, 1975).

İngiltere'de ise, rekreasyonel amaçlı kent dışı yapılan günlük geziler 1972 - 1980 döneminde %27 artmış olup, anılan oranın 1972 - 1990 döneminde %46'ya ulaşması beklenmektedir. 1980 yılında kent yakınına (kırsal alanlara) 666 milyon gezi gerçekleştirilmiş olup bu sayı 1990 yılı için 760 milyon olarak tahmin edilmiştir (BANCROFT, 1978). Çoğaltabileceğimiz bu sayısal örnekler açık hava rekreasyonunun toplum yaşamındaki hızla artan önemini açık bir biçimde vurgulamaktadırlar.

Hızla artan rekreasyonel toplum gereksinimleri karşısında varolan sınırlı açık hava rekreasyonu kaynaklarından en iyi ve en çok yararın sağlanabilmesi için hiç kuşkusuz açık hava rekreasyonunun ekonomik yönden incelenerek özelliklerinin belirlenmesi zorunludur. Rekreasyonel kullanıcıların, rekreasyonel kullanım sürecinde sahip oldukları para ve zaman olanaklarını kendilerine en çok yararı sağlayabilmek için harcadıkları da dikkate alındığında bu zorunluluk daha somut bir biçimde ortaya çıkmaktadır.

Gerçekten, açık hava rekreasyonu ekonomik yönden ele alındığında zaman ve para kaynaklarının harcanmasına bağlı bir tüketim parçasıdır. Bu nedenle, açık hava rekreasyonunun ekonomik yönden normal olarak tüketiciler tarafından satın alınan herhangi bir ekonomik mal yada hizmetin özelliklerine sahip olduğunu varsayabiliriz. Anılan özellikleri şöyle özetlemek olasıdır (WENNERGREN ve JONSTON, 2977) :

1 — Açık hava rekreasyonu herşeyden önce bireysel istekleri doyurur. İnsanlar fiziksel, sosyal yada psikolojik vb. gereksinmelerini gidermek için dinlenirler. Dinlenme sürecinde de rekreasyonel hizmetlerden yararlanırlar yada herhangi bir mal tüketebilirler. Bu durumda açık hava rekreasyonunun bireysel gereksinimleri karşılayan ekonomik tüm mal ve hizmetlerin özelliklerini taşıması doğaldır.

2 — Açık hava rekreasyonu serbest yararlanılan ekonomik bir mal değildir. Pazar fiyatları sıfır yada sıfıra yakın olduğunda tüm mal ve hizmetler, rekreasyonel kullanıcının zaman ve para kaynaklarını eritici bir yarışma içindedir. Oysa pazar fiyatları hernekadar sıfır yada sıfıra yakın olursa olsun rekreasyonel tüketim, kullanıcının seçme seçenekleriyle sınırlandırılmıştır. Pazar fiyatları en düşük düzeyde olduğu zaman rekreasyonel kullanıcılar için, harcadıkları zaman maliyeti sözkonusu olabileceği gibi, bireysel tat alma, hoşlanma etkenleri de rekreasyonel isteyişlerini sınırlayıcı rol oynarlar.

Ancak, açık hava rekreasyonunu hizmet faktörü olarak ele aldığımızda, kullanıcılara rekreasyon ürünü üreten bu hizmetin ürün fiyatı genellikle sıfır yada sıfır yakınında bulunmaktadır. Bu nedenle rekreasyon, ürün fiyatı açısından çoğu kez serbest yararlanılan bir mal varsayılarak tüm rekreasyonel değerlerin (talep değerinin) belirlenmesinde normal olarak temsili fiyatlar kullanılır.

3 — Açık hava rekreasyonu «azalan marjinal yarar» yasasına bağlı bir olgudur. Rekreasyonel kullanım sürecinde elde edilen toplam yarar önce artar, doyum noktasında en yüksek değere ulaşır sonra azalmaya başlar. Başka bir deyişle, rekreasyonel kullanım sürdürüldükçe en son kullanım aşamasında, bir önceki kullanım aşamasında elde edilenden sonra daha az yarar elde edilecek, doyum noktasında ise, en son kullanılan rekreasyonel aşamada elde edilen yarar sıfır olacaktır.

3.2. Açık hava Rekreasyonu Talebinin Tanımı ve Özellikleri

Ekonomide alıcıların davranışlarına «Talep» adı verilmektedir. Daha açık bir anlatım ile talep, satınalma gücüyle desteklenmiş satınalma isteğidir. Belirli bir pazardaki tüm alıcıların bireysel taleplerinin toplamı da anılan pazara olan talebi oluşturur. Toplam pazar talebinin de bireysel taleplerin bağlı olduğu değişkenlerin bir fonksiyonu olacağı açıktır (ALKİN, 1977). Talep fonksiyonunda yer alan değişkenlerin en önemlileri talep edilen ürün yada hizmetin fiyatı, bireysel gelir, ikame maddelerinin fiyatı, bireysel zevk ve yeğlemelerdir.

Açık hava rekreasyonu talebi de birçok bakımlardan bireyler tarafından satın alınan diğer mal ve hizmetlerin taleplerine benzerlik göstermektedir. Temel farklılıkları, belirlenmiş bir pazar fiyatının olmayışı ve rekreasyonel amaçla kullanılan doğal kaynakların pek çoğunun durağan oluşudur (CONNELL, 1977). Söz konusu benzerlikleri dikkate alarak açık hava rekreasyonu talebi, herhangi bir rekreasyon hizmeti için belirlenmiş fiyatlarda (yoksa serbest biçimde) oluşan bireysel kullanım taleplerinin toplamı olarak tanımlanabilir.

Açık hava rekreasyonu talebi de diğer ekonomik mal ve hizmet taleplerinde görüldüğü gibi, genellikle yüksek fiyat düzeylerinden, düşük fiyat düzeylerine doğru artan bir gelişme gösterir (LEWIS, 1977). Başka bir deyişle, açık hava rekreasyonu talebi ile fiyatlar arasında ters orantılı bir ilişki bulunmaktadır.

Rekreasyonel kullanıcılar kendilerine sunulmuş her türlü rekreasyonel mal yada hizmeti sınırsız biçimde alıp kullanamazlar. Çünkü herhangi bir kullanıcı ne denli varlıklı olursa olsun sahip olduğu parasal olanak belirli olduğundan dilediği her mal yada hizmeti pazardan satın alamaz. Bireyin geliri ile mal ve hizmet fiyatları, kullanım miktarını kısıtlayan önemli etkenlerdir (DİVİTÇİOĞLU, 1971). Bu nedenle, açık hava rekreasyonu talebinin «Gelir Elâstikiyeti»(*) ve «Fiyat Elâstikiyeti»(**) yönlerinden gösterdiği özellikleri de incelemek yararlı olacaktır.

(*) Gelir Elâstikiyeti : Bireylerin gelirlerindeki artış ya da azalışların, bireysel taleplerde meydana getireceği değişiklikleri belirleyen bir ekonomik kavramdır. Gelir elâstikiyeti, talepteki değişme yüzdesinin gelirdeki değişme yüzdesine bölünmesiyle bulunur.

(**) Fiyat Elâstikiyeti : Mal ve hizmetlerin fiyatlarında meydana gelen artış ya da azalışların, bireysel taleplerde oluşturacağı değişiklikleri belirleyen bir ekonomik kavramdır. Fiyat Elâstikiyeti, talepteki değişme yüzdesinin fiyattaki değişme yüzdesine oranıyla bulunur. Gerek gelir, gerekse fiyat elâstikiyeti değerleri sıfır ya da, sıfıra yakın değerlerde ise, talep elâstik değildir. Anılan değerleri sıfırdan uzaklaştıkça talep elâstikiyeti artmaya başlar.

Bu konuda yapılan bir araştırmada, kullanıcı gelirlerindeki artış yada azalışların toplam açık hava rekreasyonu talebini etkilemediği başka bir deyişle, açık hava rekreasyonu talebinin gelir elástikliğinin sıfır yada sıfıra yakın değerde olduğu saptanmıştır. Aynı araştırmada açık hava rekreasyonu talebinin rekreasyonel mal ve hizmet fiyatlarında meydana gelen değişmelerden de etkilenmediği, fiyat elástikliğinin de sıfır yada sıfıra yakın değerde olduğu bulunmuştur (LEWIS, 1977). Ancak sosyo-ekonomik yapıları farklı toplumlarda açık hava rekreasyonu gelir ve fiyat elástikliğinin her zaman aynı özelliğe sahip olabileceği düşünülmemelidir. Sözü edilen gelir ve fiyat elástiklikleri toplumdan topluma değişik olabilir.

Buraya değin özellikle ekonomik yönden tanımlamağa ve incelemeğe çalıştığımız açık hava rekreasyonu talebinin genel boyutlarda dört geleneksel etkeni bulunmaktadır bunlar (TOCHER ve DRIVER, 1977) :

- 1 — Devrim olanakları
- 2 — Boş zaman
- 3 — Nüfus
- 4 — Gelir'dir.

Bunların yanısıra açık hava rekreasyonu talebini yapısal ve gelişme yönü bakımından kısa yada uzun dönemlerde etkileyebilecek değişik etkenlerin varolduğu kuşkusuzdur. Söz konusu etkenleri aşağıdaki biçimde sınıflamak uygun olacaktır (CLAWSON ve KNETSCH, 1971) :

- 1 — Rekreasyonel kullanıcı potansiyeline ilişkin etkenler :
 - a — rekreasyon alanındaki toplam kullanıcı sayısı.
 - b — kullanıcıların, rekreasyon alanına olan geliş uzaklıkları, coğrafî dağılımları.
 - c — kullanıcıların sosyo-ekonomik nitelikleri meslek, aile yapısı, öğrenim düzeyi.
 - d — kullanıcıların ortalama gelir düzeyleri ve gelirin bireyler arasındaki dağılımı.
 - e — kullanıcıların ortalama boş zaman süreleri ve boş zamanın yaşam içindeki dağılımı.
 - f — kullanıcıların açık hava rekreasyonuna ilişkin özel eğitimi, geçmiş deneyleri ve bugünkü bilgileri.
 - g — kullanıcıların açık hava rekreasyonundan aldıkları zevk.
- 2 — Rekreasyon alanına ilişkin etkenler :
 - a — doğal rekreasyonel çekicilikleri.
 - b — rekreasyon alanı olarak işletme özellikleri ve yoğunlukları.
 - c — varolan rekreasyonel yerler ve bunların sıralaması.
 - d — rekreasyonel kullanıcıların yararlanabileceği alanın taşıma kapasitesi.
 - e — rekreasyon alanının son dönemlerdeki iklim ve hava durumuna ilişkin özellikleri.
- 3 — Kullanıcı potansiyeli ile, rekreasyon alanı arasındaki ilişkiler :
 - a — kullanıcıların evlerinden rekreasyon alanına geliş ve gidişleri için gereken zaman.

- b — rekreasyon alanı ile ev arasındaki gezi niteliği.
- c — rekreasyonel ziyaretin neden olduğu parasal gider.
- d — rekreasyon talebini canlandırıcı herhangi bir tamtıcı etkenin varlığı.

Anılan etkenler, açık hava rekreasyonu talep değerinin belirlenmesi çalışmalarında tümüyle gözönünde tutulmayabilirler. Çünkü birden fazla etkenin açık hava rekreasyonu talebine olan etkileri özdeş olabilir. Bu durumda sözkonusu etkenler arasından salt biri değişken olarak seçilebileceği gibi, açık hava rekreasyonu alanındaki kullanım sürecinde hiçbir etkinliği görülmeyen etkenlerin de açık hava rekreasyonu talep değerinin belirlenmesinde dikkate alınmaması doğal olacaktır (CLAWSON ve KNETSCH, 1971).

3.3. Rekreasyonel Etki Alanı

Genel bir tanımlaması yapılacak olursa, herhangi bir rekreasyon alanının bulunduğu rekreasyonel hizmetlerden yararlanan en yakın ve en uzak yerleşim merkezlerinin sınırlandığı alana sözü edilen rekreasyon kaynağının, rekreasyonel etki alanı denilir.

Rekreasyon alanlarına yönelik rekreasyonel talepler çeşitli yerleşim merkezlerinde toplanmaktadır. Etki alanı, bu yerleşim merkezlerinin coğrafi dağılımına bağlı olarak aynı zamanda, rekreasyon alanına ilişkin talebin yoğunluk dağılımını da yansıtmaktadır.

Öte yandan, talep değeri belirlemelerinde etki alanı sınırları içinde oluşturulan uzaklık dilimleri temel alınarak rekreasyon alanına yapılan ziyaretlerin temsili maliyeti de saptanabilmektedir (WOOD, 1961; ZUCKER, 1969).

Bunun yansısıra, rekreasyon alanına dönük rekreasyonel trafik akışlarının, rekreasyon için harcanan yol giderlerinin ve başlıca ulaşım yönlerinin belirlenmesinde etki alanından yararlanılmaktadır (CESARIO, 1969).

4.0. SONUÇ

Açık hava rekreasyonu boyutları hızla genişleyen yeni bir arazi-kaynak kullanma tipi olarak karşımıza çıkmış bulunmaktadır.

Bu kullanım tipi diğer arazi kullanım tiplerinden bazı noktalarda farklılıklar göstermektedir. Örneğin, açık hava rekreasyonunda üretilen ürün (yarar olarak) doğrudan kullanıcı birey tarafından rekreasyonel kaynaktan sağlanmaktadır. Doğal rekreasyon kaynağı ile kullanıcı birey arasında zorunlu durumlar dışında herhangi bir ara üretim aşaması söz konusu değildir. Başka bir deyişle üretim ve tüketim aynı anda ve kullanıcı birey tarafından gerçekleştirilmektedir. Dolayısıyla açık hava rekreasyonunda üretim ve tüketim aşamalarının denetimi oldukça zorlaşmaktadır.

Gerek üretim, gerekse tüketimde dengenin sağlanabilmesi arz-talep ilişkilerinin sağlıklı biçimde sürdürülebilmesi ise uygulayıcı ve kullanıcı kesimlerin kavramlar üzerinde uyumlu bilgilerle donatılmış olmalarına bağlıdır.

Açık hava rekreasyonuna ilişkin temel kavramların uygulayıcı ve kullanıcılar tarafından doğru ve eksiksiz biçimde bilinmesinin yukarıda değinildiği gibi üretim ve tüketim aşamalarının çok zor denetlenebildiği açık hava rekreasyonunda doğal kaynakların bilinçli kullanımı için önemi büyüktür.

Bu nedenle açık hava rekreasyonunda yer alan tüm kavramların bilimsel bir biçimde uluslararası örnekler de dikkate alınarak tanımlanması, açık hava rekreasyonu kaynaklarımızın üzerindeki olumsuz etkileri azaltacaktır.

KAYNAKLAR

- ALKIN, E., 1977. İktisat. İ.Ü. Yayın No. 2256/338, İstanbul.
- AKESEN, A., 1978. Türkiye'de Ulusal Parkların Açık hava Rekreatyonu Yönünden Nitelikleri ve Sorunları (Örnek: Uludağ Ulusal Parkı). İ.Ü. Yayın No. 2484/262, İstanbul.
- BANCROFT, C., 1978. *Forestry For The Quality of Life Evaluation and Analysis of The Impact of Forestry on Recreation.*
- CESARIO, F. J., 1969. *Operation Research in Outdoor Recreation. Journal of Leisure Research.*
- CERRY, G. E., 1970. *Research by Local Planning Authorities, Recreation Research and Planning.* George Allen - Unwin Ltd. London.
- CLAWSON, M., KNETSCH, J. L., 1971. *Economics of Outdoor Recreation.* The Johns Hopkins Press, Baltimore and London.
- CONNELL, F. P., 1977. *Economic Evaluation of Non - Market Goods And Services. Outdoor Recreation Advances in Application of Economics.* Forest Service U.S. Dep. of Agriculture General Technical Report WO - 2 U.S. Government Printing Office.
- DIVİTÇİOĞLU, S., 1971. *Mikroiktisat. İ.Ü. Yayın No. 2617/293, Sermet Matbaası, İstanbul.*
- DOUGLAS, W. R., 1970. *Forest Recreation.* Pergamon Press. Oxford. London, Edinburgh. New York, Toronto, Sydney, Paris, Braunschweig.
- DUMAZIER, J., 1967. *Towards A Society of Leisure.* Leisure. Collier - McMillan, London.
- FOSTER, J., 1974. *What ise Meant by Outdoor Recreation.* Leisure Research and Policy, Scottion Academic Press. Edinburg, London.
- LEWIS, R. C., 1977. *Policy Formation and Planning For Outdoor Recreational Facilities,* Outdoor Recreation Advances in Application of Economics Forest Service U.S. Dep. of Agr. Gen. Tech. Rep. W - 2 US Government Printing Office.
- OWEN, M., DUFFIELD, B., 1974. *Recreational Resources: Towards and Understanding Leisure Research and Policy.* Scottish Academic Press.
- SCHWARA, C. F. ve ARK., 1976. *Wild Land Planing Glossary.* Berkeley. California.
- SIMMONS, I. G., 1975. *Rural Recreation in The Industrial World.* Edward Arnold Ltd. 25 Hill St. London.
- THE WORLD BOOK DICTIONARY., 1975. Volume II.
- TOCHER, R. S., DRIVER, L. B., 1970. *Toward a Behavioral Interpretation of Recreational Engagements With Implications for Planning Elements of Outdoor Recreation Planning.* Ann Arbor.
- TORKILDSEN, G., 1974. *Management of Sport and Recreation Centres.* Leisure Research, Policy Scottish Academic Press. Edinburg, London.
- WENNERGREN, E. B., JONSTON, W. E., 1977. *Economic Concepts Relevant to The Study of Outdoor Recreation.* Outdoor Recreation Advances in Application of Economics.
- WOOD, D. F., 1961: *The Distances - Traveled Technique for Measuring Value of Recreation Areas: An Application.* Land Economics. 37(4).
- WURMAN, S. R., LEVY, A., KATZ, J., 1972. *The Nature of Recreation.* MIT. Press.
- ZUCKER, S., 1969. *The Value of Time in Leisure Travel by Automobile.* New School for Social Research Library. Xerox Order No. 70 - 7664.